

Krzysztof Konieczny
Katarzyna Kopiec-Sekieta

Lecą boćki

Książeczka powstała dzięki

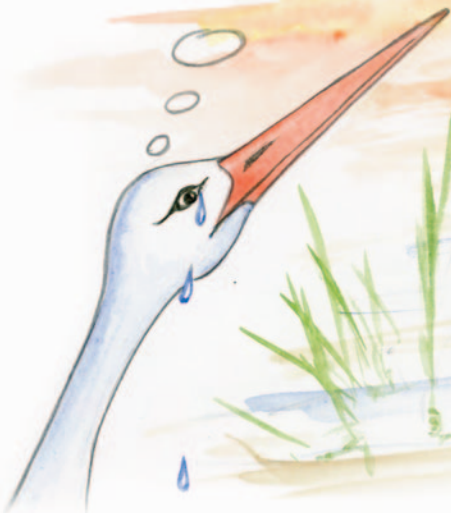

Lecą boćki gdzieś z Afryki,
To kontynent nadal dziki
Jedzą tam szarańczy wiele
I prapłetwce, co niedzielę

Jednak do nas coś je ciągnie
Może łąki zapach wonnej
Może dżdżownic moc na polach
Może nasza polska rola

Wszystkie dzieci i dorośli
Patrzą w niebo każdej wiosny
Oczekują, że do gniazda
Czarno biały leci gazda

W kwietniu pary szuka bociek
I gałęzi nosi krocie
Potem jaja już złożone
Bo nasz bociek kocha żonę

Spracowany mój rolniku
Sznurków w polu jest bez liku
Nie zostawiaj ich tam w ogóle (śpiewaj wogle)
Dla bocianów to jest problem

Noszą takie na wyściółkę
Młode płaczą nogi sznurkiem
Potem cierpią, puchną nogi
Nie polecą w rzek odnogi

Dni trzydzieści i trzy jeszcze
Wysiadują jaja w ciepłe
Potem się maluchy kłują
O jedzenie dopytują

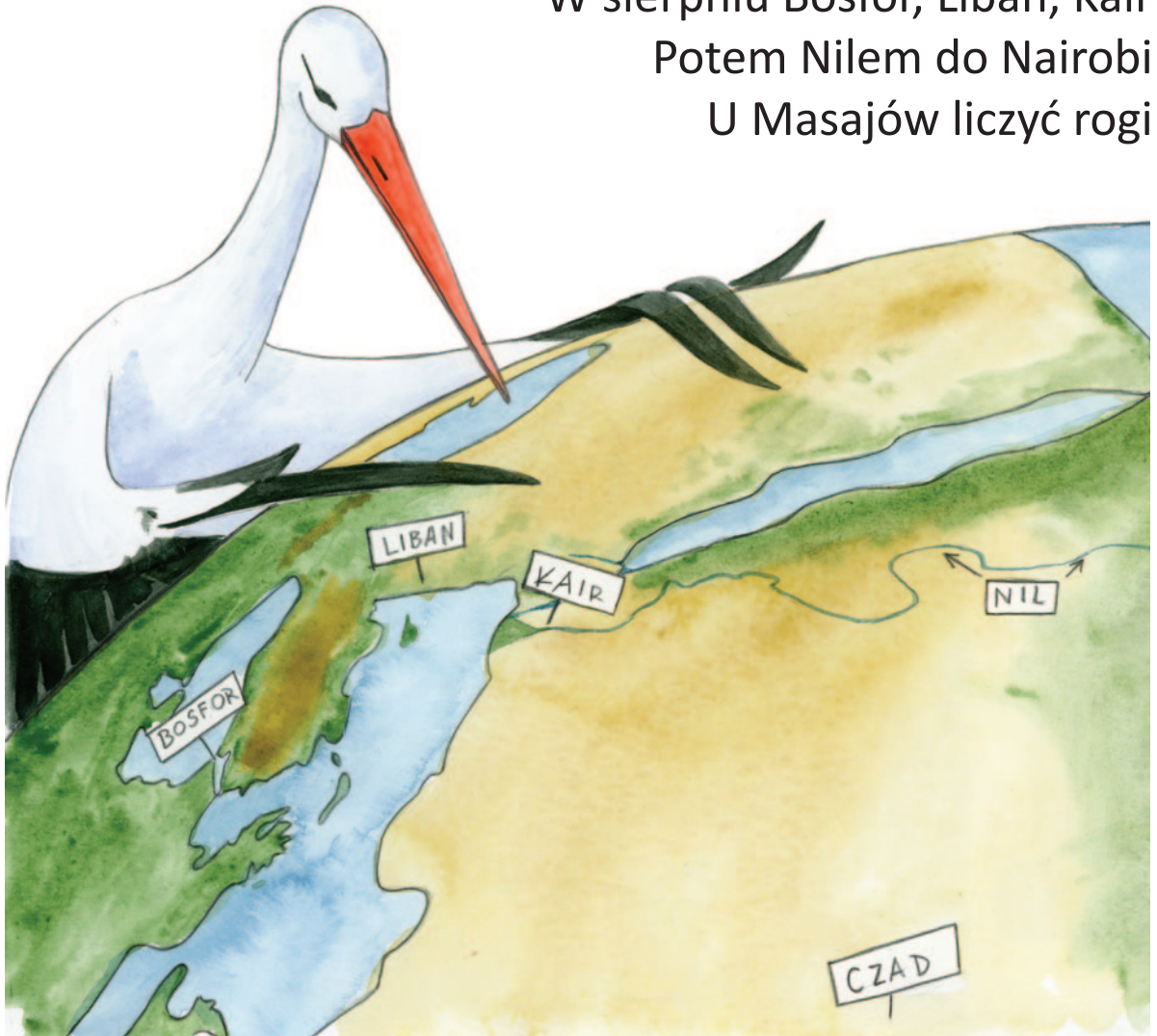
Cały czerwiec, trochę maja
Pokarm noszą, zżera zgraja
Młode rosną jak na drożdżach
Białe gniazdo, po tym poznać

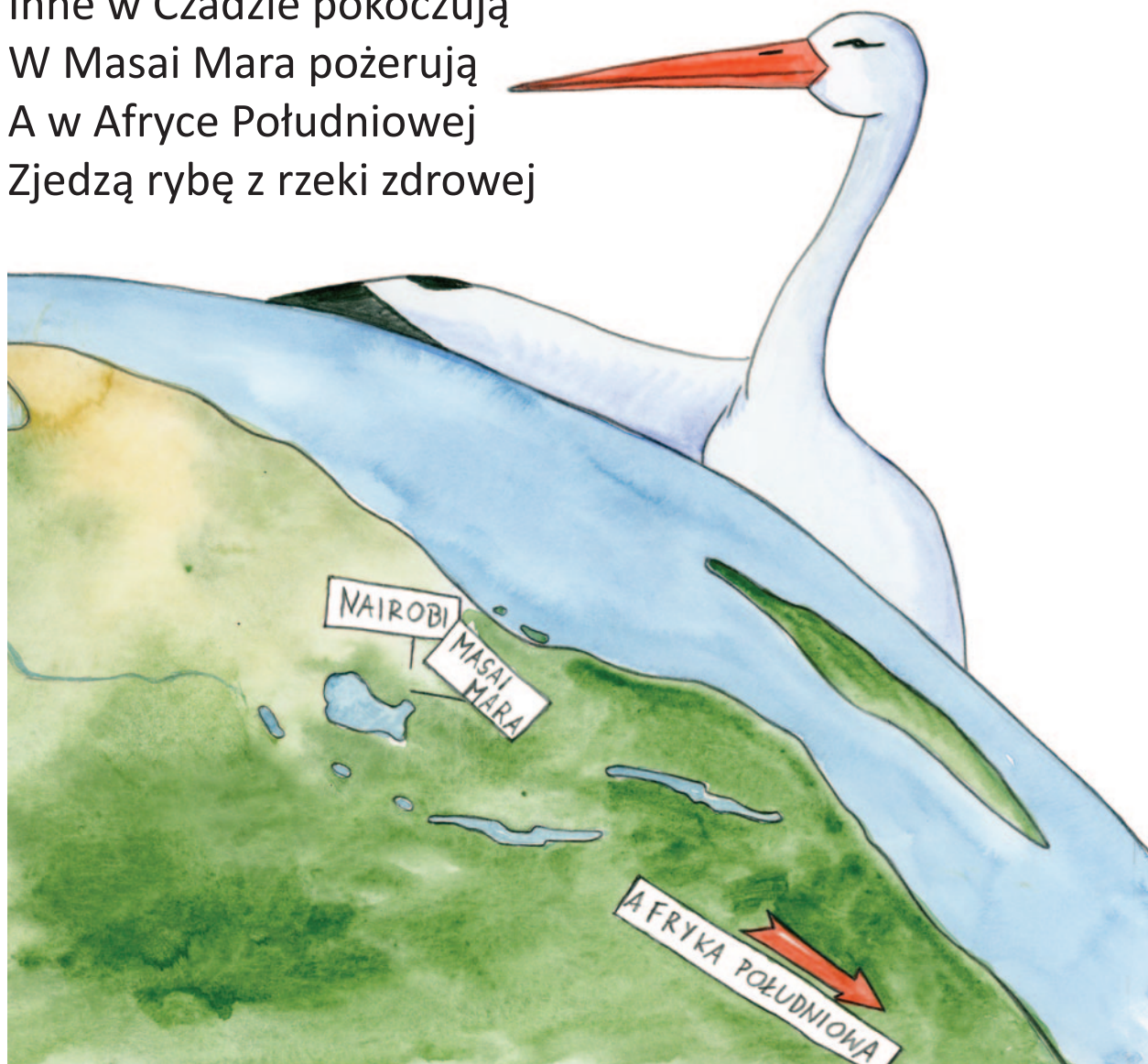
W lipcu skrzydłem już machają
O lataniu rozmawiają
Nagle wszystkie poleciały
Hyc, na łące klekotały

Jeszcze miesiąc będą w kraju
W sierpniu Bosfor, Liban, Kair
Potem Nilem do Nairobi
U Masajów liczyć rogi

Inne w Czadzie pokoczują
W Masai Mara pożerują
A w Afryce Południowej
Zjedzą rybę z rzeki zdrowej

I tak zimą w ciepłych krajach
Spędza ta bociana zgraja
W lutym lecą już do kraju
Łukiem góry omijają

Wszyscy dbamy o bociany
Bagna, łąki im oddamy
Miedze, rzeki i pastwiska
To bociania pełna miska

Lecą boćki

sl. Krzysztof Konieczny

muz. Wytwórnik Muzyczny

1. Jed-nak-do nas coś je ciąg-nie mo-że za-pach łą-ki won-nej

4

Mo-że dżdżownic moc na po-lach mo-że na-sza pol-ska-ro-la

8

Ref.: Wszys-cy dba-my o bo-cia-ny bag-na, łą-ki im od-da-my

13

mie-dze, rze-ki i past-wi-ska to bo-cia-nia peł-na mis-ka.

Lecą boćki gdzieś z Afryki,
To kontynent nadal dziki
Jedzą tam szarańczy wiele
I prapłetwce, co niedzielę

Jednak do nas coś je ciągnie
Może łąki zapach wonnej
Może dżdżownic moc na polach
Może nasza polska rola

Wszystkie dzieci i dorośli
Patrzą w niebo każdej wiosny
Oczekują, że do gniazda
Czarno biały leci gazda

W kwietniu pary szuka bociek
I gałęzi nosi krocie
Potem jaja już złożone
Bo nasz bociek kocha żonę

Spracowany mój rolniku
Sznurków w polu jest bez liku
Nie zostawiaj ich tam w ogóle
Dla bocianów to jest problem

Noszą takie na wyściółkę
Młode płaczą nogi sznurkiem
Potem cierpią, puchną nogi
Nie polecą w rzek odnogi

Dni trzydzieści i trzy jeszcze
Wysiadują jaja w ciepłe
Potem się maluchy klują
O jedzenie dopytują

Cały czerwiec, trochę maja
Pokarm noszą, zżera zgraja
Młode rosną jak na drożdżach
Białe gniazdo, po tym poznać

W lipcu skrzydłem już machają
O lataniu rozmawiają
Nagle wszystkie poleciały
Hyc, na łące klekotały

Jeszcze miesiąc będą w kraju
W sierpniu Bosfor, Liban, Kair
Potem Nilem do Nairobi
U Masajów liczyć rogi

Inne w Czadzie pokoczują
W Masai Mara pożerują
A w Afryce Południowej
Zjedzą rybę z rzeki zdrowej

I tak zimę w ciepłych krajach
Spędza ta bociania zgraja
W lutym lecą już do kraju
Łukiem góry omijają

Wszyscy dbamy o bociany
Bagna, łąki im oddamy
Miedze, rzeki i pastwiska
To bociania pełna miska

Bocian biały, to gatunek charakterystyczny dla Europy Środkowej, choć znaczna populacja jest także w Hiszpanii. Zmiany klimatu i przebudowa rolnictwa w kierunku przemysłowego odbijają się bardzo wyraźnie na liczebności bocianów w naszej części Europy. Bocian biały preferuje mozaikę środowisk. Łąki, pastwiska, mokradła, szerokie miedze, oczka wodne a zwłaszcza błonia w dolinach rzek. Odżywia się drobnymi zwierzętami, które w tych właśnie środowiskach odnajduje. Chemizacja rolnictwa, osuszanie gruntów rolnych i zmiany w dolinach rzecznych ograniczają bazę pokarmową i tym samym przyczyniają się do spadku liczebności tego gatunku. Największe spadki notuje się w południowo-zachodniej Polsce, natomiast populacja jest jeszcze stabilna w północo-wschodniej części naszego kraju. Z obserwacji naukowców wynika także, że areał występowania tego gatunku przesuwa się na północ, co ma związek ze zmianami klimatycznymi. Największym wyzwaniem dla nas wszystkich pozostaje ochrona siedlisk, które kurczą się z roku na rok. Zamiany zachodzą także w preferencjach wybierania miejsca na gniazdo. Pierwotnie bociany gnieździły się w nadrzecznych łęgach i zakładały gniazda na drzewach. Później odnalazły bezpieczeństwo na budynkach, a dziś w przeważającej części gniazdują na słupach energetycznych. Gdy zakładają swoje gniazda bezpośrednio na przewodach energetycznych, tworzą zagrożenie dla samych siebie i okolicznych mieszkańców. Stąd, energetycy przebudowują bocianie gniazda i przenoszą je, na specjalne platformy. Tam, powyżej przewodów bociany są bezpieczne, a tym samym nie dochodzi do zwarć i porażeń prądem elektrycznym. Energetycy w Polsce wyremontowali około 20 tysięcy bocianich

gniazd. Obecnie, remonty takie są wykonywane na bieżąco. Na przykład energetycy z Grupy Energa w ostatnich latach zamontowali ponad 10 000 nowych platform pod bocianie gniazda.

Czy możemy sami zrobić coś dla bocianów? Oczywiście tak! Zachęcamy do zbierania sznurków, które pozostałe po pracach rolnych na polach stanowią zagrożenie dla piskląt. Dorosłe ptaki przynoszą sznurek do gniazda, jako materiał budowlany. Młode wplątują swe nogi i mimo, że rosną, odżywiają się, to są skazane na śmierć w męczarniach, uwiązane do gniazd! Każdy zebrany sznurek z polnych dróg, pól i łąk to szansa na uratowania pisklęcia. Zachęcamy, zatem do włączenia się w naszą akcję „Zbieraj sznurki - chroń bociany”. Pomożemy w ten sposób, także wielu innym gatunkom ptaków, które moszczą swe gniazda plastikowymi odpadami. Taka akcja, to doskonały powód do odbycia pogadanki o ochronie przyrody w przedszkolu i szkole podstawowej.

W ochronę bociana białego angażują się naukowcy z Grupy Badawczej Bociana Białego oraz pasjonaci z wielu organizacji pozarządowych. Na szczególną uwagę zasługują działania prowadzone przez: Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Grupę Ekologiczną, Stowarzyszenie Ptaki Silesiana, Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i wiele innych. Jeśli interesuje Cię ochrona bociana białego, poszukaj profesjonalistów w najbliższym regionie, oni z pewnością pomogą w podjęciu odpowiednich działań.

Tekst: Krzysztof Konieczny

www.dbajobociany.pl

Ilustracje: Katarzyna Kopiec-Sekieta

Muzyka: Wytwórnik Muzyczny – Amelia Jachimowicz i Mariola Dereń

Skład i łamanie: Tomasz Stasiak

Dystrybucja terenowa: Biebrza Eco-Travel

Wydawca: Fundacja Przyrodnicza „pro Natura”

Trzcinica Wołowska, 2020

Copyright by Grupa Energa i Fundacja Przyrodnicza „pro Natura”

Widzisz bociana potrzebującego pomocy? Zadzwoń!

801 BOCIAN

(801 26 24 26)

Punkt Informacyjny pomaga w rozwiązywaniu problemów
związanych z ochroną bociana białego i jego gniazd.

www.bociany.pl

Projekt realizowany dzięki współpracy

Grupa Energa
Mecenas główny projektu bociany.pl

Ogólnopolski punkt informacyjny
801 BOCIAN (801 26 24 26)

Dzięki wsparciu Grupy Energa, możliwa jest kontynuacja uruchomionej w 2013 roku bezpłatnej infolinii 801 BOCIAN. Celem infolinii jest umożliwienie konsultacji podejmowanych działań na rzecz ochrony bociana białego i jego siedlisk. Przyrodnicy udzielają wskazówek wszystkim osobom, które chcą pomóc potrzebującym ptakom. Najczęstsze problemy, które zgłaszają osoby szukające wsparcia dotyczą takich spraw jak:

- zagrożone gniazda, tworzenie platform zachęcających bociany do osiedlania się w nowych miejscach, remonty i interwencje w sprawie zagrożonych gniazd;
- uszkodzone bociany na skutek nieszczęśliwych wypadków, opieka nad ptakami niesprawnymi, ptasie azyle;
- ptaki pozostające na zimę w kraju, dokarmianie ptaków wczesną wiosną i zimą oraz inne sprawy związane z zagrożeniami bocianów białych.

W czasie trwania projektu **bociany.pl** przyrodnicy przyjęli na infolinię ponad osiem tysięcy zgłoszeń. Regularnie odpowiadamy również na zapytania wysyłane drogą mailową na adres bociany@bociany.pl

